

Besluit van de Staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg, van 12 januari 2026, 4299382-1091493-DMO, houdende de vaststelling van regels betreffende het toekennen van het Valys Hoog Persoonlijk Kilometerbudget

De Staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg,

gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 13 van de Mandaatregeling VWS,

namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en voor de uitvoering van Argonaut Advies B.V.,

besluit:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- *Valys-taxivervoer*: bovenregionaal sociaal-recreatief taxivervoer (boven 25 kilometer of vijf OV-zones in Nederland) voor mensen met een mobiliteitsbeperking;
- *Valys-pashouder*: een persoon die vanwege een bovenregionale sociaal-recreatieve reisbehoefte een taxipas voor Valys heeft ontvangen;
- *Valys-vervoerpas*: de fysieke pas die aan de chauffeur getoond moet worden;
- *indicatiebesluit*: een besluit waarin naar aanleiding van een sociaal-medische beoordeling wordt vastgesteld of een aanvrager wel of geen recht heeft op een Valys Hoog Persoonlijk Kilometerbudget;
- *gemachtigde*: een persoon die op wettelijke grond of op basis van schriftelijk bewijs bevoegd is namens de Valys-pashouder te handelen;
- *ketenreis*: een rit waarvan één of twee delen verloopt via Valys-vervoer en het overige van de reis door (aanvullend) Openbaar Vervoer.
- *kilometerbudget*: het door het Ministerie van VWS jaarlijks vastgestelde aantal kilometers dat een Valys-pashouder met de Valys-taxi mag reizen tegen gereduceerd tarief;
- *openbaar vervoer*: personenvervoer dat openbaar toegankelijk is;
- *reizigersassistentie*: een daartoe getrainde assistent die de reiziger op een trein- en/of busstation helpt bij het in- en uitstappen;
- *Hoog PKB*: het Valys Hoog persoonlijk kilometerbudget;
- *chronische belemmering*: feitelijk blijvend, langdurig bestaand en een belemmering vormend voor mobiliteit;
- *bovenregionaal*: een reisafstand van minimaal 25 kilometer.

Artikel 2. Indienen van de aanvraag

1. Een Valys-pashouder (of diens gemachtigde) vraagt een Hoog PKB aan door middel van het daartoe beschikbare aanvraagformulier op de website (www.hoogpkb.nl).
2. Het aanvraagformulier kan op de volgende wijzen worden verkregen en ingediend:
 - a. digitaal invullen op de website en elektronisch verzenden (waarbij de aanvrager het verzonden formulier digitaal kan inzien);
 - b. het formulier downloaden van de website, uitprinten, handmatig invullen en per post verzenden;
 - c. het formulier telefonisch opvragen bij Argonaut Advies B.V., waarna een papieren exemplaar kosteloos wordt toegezonden dat handmatig kan worden ingevuld en per post verzonden.

Artikel 3. Voorwaarden voor behandeling van de aanvraag

1. Argonaut Advies B.V. neemt een aanvraag voor een Hoog PKB in behandeling wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. het aanvraagformulier is volledig ingevuld;
 - b. het aanvraagformulier is ondertekend door de aanvrager of diens gemachtigde (in het laatste geval is een machtigingsverklaring bijgevoegd) én aanvrager verklaart het naar waarheid te hebben ingevuld;
 - c. bij het aanvraagformulier zijn alle vereiste documenten gevoegd, zoals bedoeld in het tweede lid.

2. Bij de aanvraag worden de volgende documenten overgelegd:
 - a. een kopie van de Valys-vervoerpas of de Valys-toekenningsbrief en;
 - b. recente medische gegevens die onderbouwen waarom de aanvrager niet met de trein kan reizen. Deze documenten moeten duidelijk herkenbaar zijn en afkomstig van een medische specialist, of – in het geval van een episodelijst van de huisarts – van een stempel en handtekening van de huisarts voorzien zijn, en/of;
 - c. ergonomische gegevens die onderbouwen waarom de aanvrager niet met trein kan reizen. Deze documenten moeten duidelijk herkenbaar zijn en afkomstig van een ergonomisch adviseur en opgesteld zijn in het kader van een Wlz-toekenning of in het kader van een Wmo-toekenning.
3. Argonaut Advies B.V. bevestigt de ontvangst van de aanvraag schriftelijk (per post of e-mail) en deelt mee op welke wijze de aanvraag wordt afgehandeld. Indien de aanvraag niet voldoet aan de in het eerste lid genoemde eisen, biedt Argonaut Advies B.V. de aanvrager de gelegenheid om de aanvraag binnen 31 kalenderdagen aan te vullen.
4. Indien de aanvrager verzuimt de aanvraag binnen de gestelde termijn aan te vullen, wordt de aanvraag **niet in behandeling genomen**. Tegen een besluit om een aanvraag niet in behandeling te nemen kan de aanvrager bezwaar maken overeenkomstig artikel 11 van deze beleidsregel.

Artikel 4. Criteria voor toekenning van het Hoog PKB

1. Een aanvrager komt in aanmerking voor een Hoog PKB indien de aanvrager:
 - a. beschikt over een Valys-vervoerpas of een Valys-toekenningsbrief én;
 - b. blijvend is aangewezen op het gebruik van een rolstoel of scootmobiel, toegekend op basis van een wettelijk voorschrift of medische indicatie, waarvan gewicht en/of maatvoering zodanig is dat deze de grenzen van de mogelijkheid tot hulpverlening door de NS of een andere regionale spoorvervoerder overschrijden en/of;
 - c. door persoonsgebonden, blijvende mobiliteitsbeperkingen vanuit strikt medische optiek niet in staat is (ook niet met begeleiding) met de trein te reizen.
2. Indien door regionale spoorvervoerders geen grenzen zijn bepaald aan gewicht en/of maatvoering als bedoeld onder criterium 2, worden de grenswaarden gehanteerd die door de NS zijn vastgesteld voor haar assistentieverlening.

Artikel 5. Uitgangspunten bij de beoordeling

Bij de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag voor een Hoog PKB worden de volgende uitgangspunten in acht genomen:

- a. Omgevingsgebonden factoren, zoals de bereikbaarheid en toegankelijkheid van stations en perrons, vormen geen reden voor toekenning van een Hoog PKB.
- b. Er wordt van uitgegaan dat Valys-pashouders bij het reizen zo nodig gebruikmaken van individuele begeleiding en/of het gebruik van een hulpmiddel. De aanvrager is zelf verantwoordelijk voor het regelen van eventuele begeleiding tijdens de reis, hetzij door iemand uit het eigen sociale netwerk, hetzij door begeleiding die op grond van een wettelijk voorschrift beschikbaar is gesteld.
- c. Er wordt voorts van uitgegaan dat Valys-pashouders bij het reizen zo nodig gebruikmaken van de door de spoorvervoerders en Valys ter beschikking gestelde voorzieningen, zoals invalidentoiletten op stations en in treinen, en de service die door Valys en de spoorvervoerders wordt geboden (bijvoorbeeld NS-Reisassistentie). Conform de afspraken in het Bestuursakkoord Toegankelijkheid wordt vanaf eind 2025 verondersteld dat op elk station – dus niet alleen de NS-stations – reisassistentie beschikbaar is. NS heeft reeds op alle stations waar zij stopt reisassistentie gerealiseerd.
- d. Het feit dat vrienden of familie van de aanvrager op grote afstand wonen, wordt niet beschouwd als een bijzondere omstandigheid die een afwijking van het beleid rechtvaardigt.
- e. Het feit dat er sprake is van een verhoogde prikkelgevoeligheid, wordt niet beschouwd als een bijzondere omstandigheid die een afwijking van het beleid rechtvaardigt. Er wordt van uitgegaan dat gebruik gemaakt wordt van hulpmiddelen (zoals noise cancelling) of dat er op een moment wordt gereisd waarop het rustiger is (bijvoorbeeld buiten de spits).
- f. Tot slot wordt er vanuit gegaan dat er gebruik gemaakt wordt van door overheden aangeboden bovenregionale vervoersmodaliteiten in een regio.

Artikel 6. Gehandicaptenparkeerkaart (GPK-B)

1. Indien een aanvrager in het bezit is van een gehandicaptenparkeerkaart voor bestuurders (GPK-B), bestaat **geen recht** op een Hoog PKB. Iemand met een GPK-B wordt geacht over voldoende vervoersalternatieven te beschikken om kritische keuzes te kunnen maken voor bovenregionaal reizen met een recreatieve bestemming. In het geval van het bezit van een GPK-B kan Argonaut de

aanvraag administratief afwijzen zonder medisch inhoudelijke beoordeling.

2. Verklaart een aanvrager bij de aanvraag dat hij/zij niet over een GPK-B beschikt en blijkt dit onjuist te zijn, dan worden de genoten kilometers **met terugwerkende kracht** tegen het geldende tarief in rekening gebracht en wordt de verstrekking van het Hoog PKB beëindigd.
3. Argonaut Advies B.V. is bevoegd te controleren of de aanvrager over een GPK-B beschikt. Een dergelijk onderzoek wordt uitgevoerd door Argonaut Advies B.V. in overeenstemming met de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 7. Verstrekking van het Hoog PKB

1. Om de regeling uitvoerbaar te houden, geldt als uitgangspunt dat maatwerk buiten het maximale aantal kilometers van het Standaard PKB niet mogelijk is. Aanvragers die voldoen aan de criteria komen derhalve uitsluitend in aanmerking voor het **hogere** persoonlijk kilometerbudget (Hoog PKB).
2. Bij een aanvraag in een lopend jaar wordt het kilometerbudget naar rato toegekend.
3. Het Hoog PKB wordt, nadat het is toegekend, **voor onbepaalde duur** (voor de rest van het leven) aan de aanvrager verstrekt. De omvang van het Hoog PKB (het aantal kilometers dat jaarlijks wordt toegekend) wordt jaarlijks door het Ministerie van VWS vastgesteld.

Artikel 9. Medische gegevens en onderzoek

1. Argonaut Advies B.V. beoordeelt de aanvraag mede op basis van de medische of ergonomische informatie die door de aanvrager bij het aanvraagformulier is gevoegd. Deze gegevens mogen **maximaal zes maanden oud** zijn op het moment van de aanvraag.
2. Ter verlichting van de administratieve lasten voor zowel de aanvrager als de behandelend arts, mogen desondanks ook oudere medische gegevens bij de aanvraag worden ingediend. Leidt deze oudere informatie direct tot een toekenning van het Hoog PKB, dan vervalt de eis van zes maanden. Indien uit medische informatie die ouder is dan zes maanden blijkt dat een afwijzing van de aanvraag waarschijnlijk is, krijgt de aanvrager de gelegenheid om recente medische gegevens te overleggen.
3. De plicht om relevante medische gegevens te verstrekken en de aanvraag medisch te onderbouwen rust bij de aanvrager. Indien de medische informatie van de aanvrager – als gevolg van een niet aan de aanvrager te wijten omstandigheid – ontoereikend is voor de beoordeling van de aanvraag, laat Argonaut Advies B.V. een fysiek medisch onderzoek verrichten. Dit onderzoek vindt plaats op een van de hoorlocaties (zie bijlage 1).

Artikel 10. Indicatiebesluit

1. Een deskundig sociaal-medisch adviseur voert de beoordeling, bedoeld in artikel 4, uit op grond waarvan Argonaut Advies B.V. een beslissing neemt. De uitkomst van de beoordeling wordt aan de aanvrager medegedeeld in een schriftelijk indicatiebesluit. Het indicatiebesluit geldt als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en bevat informatie over de wijze waarop de aanvrager bezwaar kan maken indien hij/zij het niet eens is met het besluit.
2. Indien een aanvrager in aanmerking komt voor een Hoog PKB, stelt Argonaut Advies B.V. de vervoerder daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte.
3. In het indicatiebesluit wordt verwezen naar het vastgestelde indicatieprotocol (deze beleidsregel). Het indicatieprotocol is te raadplegen via de website www.Hoogpkb.nl.

Artikel 11. Bezwaarprocedure

1. Indien een aanvrager het niet eens is met het indicatiebesluit, kan de aanvrager binnen zes weken na de dagtekening van dat besluit een **bezwaarschrift** indienen bij Argonaut Advies B.V. De indiening van bezwaar kan plaatsvinden door gebruik te maken van het bezwarenformulier dat beschikbaar is op de website (www.Hoogpkb.nl).
2. Bij het bezwaarschrift kan de aanvrager nieuwe of aanvullende stukken meesturen waaruit een wijziging in de medische situatie blijkt. Deze documenten moeten voldoen aan de criteria zoals gesteld in artikel 9, tweede lid.

3. Het bezwaarschrift wordt afgehandeld in overeenstemming met de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht. Argonaut Advies B.V. bevestigt de ontvangst van het bezwaarschrift schriftelijk aan de indiener.
4. De aanvrager wordt indien gewenst uitgenodigd voor een **hoorzitting**. Een hoorzitting kan telefonisch, via beeldbellen of in persoon op één van de hoorlocaties van Argonaut Advies B.V. (zie bijlage 1). Bij de hoorzitting is een arts namens Argonaut Advies B.V. aanwezig, voor zover medische aspecten een rol spelen. Conform artikel 7:7 van de Algemene wet bestuursrecht wordt van de hoorzitting een verslag gemaakt.
5. De arts die bij de hoorzitting aanwezig is (voor zover medische aspecten een rol spelen), adviseert Argonaut Advies B.V. over de te nemen beslissing op bezwaar. Conform artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht beslist Argonaut Advies B.V. binnen uiterlijk zes weken na ontvangst op het bezwaar. Argonaut Advies B.V. deelt de beslissing op bezwaar schriftelijk mee aan de aanvrager.
6. Indien de aanvrager naar aanleiding van het bezwaar alsnog in aanmerking komt voor een Hoog PKB, stelt Argonaut Advies B.V. de vervoerder daarvan zo spoedig mogelijk in kennis.
7. In de beslissing op bezwaar wordt, indien door de aanvrager daarom is verzocht, een standpunt ingenomen over de vergoeding van gemaakte proceskosten in bezwaar. Voorts wordt in de beslissing op bezwaar vermeld op welke wijze de aanvrager tegen die beslissing **beroep** kan instellen bij de bestuursrechter.

Artikel 12. Klachten

1. Klachten van de aanvrager over feitelijke gedragingen of bejegening die **geen betrekking hebben op de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag**, worden behandeld volgens de klachtenprocedure van Argonaut Advies B.V.
2. Argonaut Advies B.V. wijst de aanvrager erop dat klachten hetzij schriftelijk (al dan niet elektronisch, bijvoorbeeld per e-mail of via een formulier op de website van Argonaut Advies B.V.), hetzij mondeling bij Argonaut Advies B.V. kunnen worden ingediend.
3. Informatie over de klachtenprocedure is te vinden op www.argonaut.nl. Ook het klachtenreglement is daar te raadplegen. Deze kan tevens op verzoek worden toegezonden.

Artikel 13. Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de dag na plaatsing in de Staatscourant.

Artikel 14. Citeertitel

Deze beleidsregel wordt aangehaald als '**Indicatieprotocol Hoog PKB Valys-vervoer**'.

BIJLAGE 1 – OVERZICHT HOORLOCATIES ARGONAUT ADVIES B.V.

Onderstaand is een overzicht van de Standaard hoorlocaties waar hoorzittingen in het kader van deze beleidsregel kunnen plaatsvinden. In onderling overleg kan zo nodig uitgeweken worden naar andere locaties. Een actueel overzicht van andere mogelijke hoorlocaties is beschikbaar op de website van Argonaut Advies B.V.

- **Almere:** Green Capitol Towers, Transistorstraat 7, 1322 CJ Almere
- **Amstelveen:** Ontmoetingscentrum De Meent, Orion 3, 1188 AM Amstelveen
- **Amsterdam:** IAB, Zekeringstraat 41 F, 1014 BV Amsterdam
- **Assen:** People@Places Assen, Stationsplein 10, 9401 LB Assen
- **Dordrecht:** Gezondheidscentrum, Spirea 9, 3317 JP Dordrecht
- **Eindhoven:** Argonaut, Bogert 22, 5612 LZ Eindhoven
- **Haarlem:** Gezondheidscentrum Faradaystraat, Faradaystraat 2, 2014 EN Haarlem
- **Heemskerk:** Locatie Waterrijck, Lessestraat 8, 1966 SG Heemskerk
- **Kerkrade:** EBC Gebouw, Eurode-Park 1, 6461 KB Kerkrade
- **Leusden:** Omnis – Het Gezonde Centrum, Larikslaan 2, 3833 AM Leusden
- **Leeuwarden:** De Fabriek, James Wattstraat 4, 8912 AR Leeuwarden
- **Nijmegen:** Groesbeekseweg 246B, 6523 PJ Nijmegen
- **Rotterdam:** Corkstraat 46, 3047 AC Rotterdam
- **Tilburg:** Podotherapiepraktijk De Kaag, Dragonstraat 21, 5044 HR Tilburg
- **Utrecht:** Gezondheidscentrum Het Zand, Vogelvlinderweg 56, 3544 DB Utrecht
- **Venlo:** Het Coachhuis, Kaldenkerkerweg 20, 5913 AE Venlo

TOELICHTING

Algemeen: Valys is een landelijke voorziening voor bovenregionaal sociaal-recreatief vervoer. Het betreft een vorm **van buitenwettelijk begunstigend beleid**.

Het Valysvervoer kent zijn oorsprong in het voorzien in de ontbrekende schakel van vervoer tussen huis en toegankelijk (regionaal) openbaar vervoer. Valys dient daarmee te worden aangemerkt als een onderdeel van de keten (ketenreis), daar waar het reguliere (regionale) openbaar vervoer nog niet volledig toegankelijk is (Standaard PKB).

In die situaties waarin voor mensen het openbaar vervoer helemaal geen alternatief is, door persoonsgebonden, blijvende mobiliteitsbeperkingen vanuit strikt medische optiek niet in staat zijn (ook niet met begeleiding) met de trein te reizen, dient Valys voor deur-tot-deur-vervoer (Hoog PKB).

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is opdrachtgever van het Valys-vervoer. Binnen Valys krijgen pashouders jaarlijks een persoonlijk kilometerbudget om tegen gereduceerd tarief te reizen met de Valys-taxi. Er zijn twee vormen: een Standaard Persoonlijk Kilometerbudget (Standaard PKB) en een **Hoog** Persoonlijk Kilometerbudget (Hoog PKB). Dit indicatieprotocol bevat de criteria en de procedure voor de toekenning van het Hoog PKB. Het protocol (deze beleidsregel) is openbaar en te raadplegen via de website www.hoogpkb.nl. Daarnaast zal Argonaut Advies B.V. het protocol op verzoek toesturen en ter inzage leggen op het kantoor te Herculesplein 88, 3584 AA Utrecht.

Uitvoering en juridisch kader: De uitvoering van de indicatiestelling voor het Hoog PKB is per 1 september 2024 belegd bij Argonaut Advies B.V. De onderhavige beleidsregel vormt de grondslag voor die uitvoering. Het beoordelingskader is opgesteld met inachtneming van relevante wet- en regelgeving en beleidsafspraken, zoals de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ), de Wegenverkeerswet 1994, de Wet personenvervoer 2000, het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, en de Wet BIG (artikel 3 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg).

Onderliggende wetgeving en kaders

- Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ);
- Wegenverkeerswet 1994;
- Wet personenvervoer 2000;
- VN-Verdrag handicap;
- Wet BIG.

Consultatie: Dit indicatieprotocol is goedgekeurd door het Ministerie van VWS, in eerste aanleg opgesteld na raadpleging van de Vereniging van Artsen Volksgezondheid (VAV).